

10.12.2018

Asia/3

§ 56

Työllisyydenhoidon ja maahanmuuton vuoden 2018 toteuma ja tulevan vuoden suunnitelma

HEL 2018-012155 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi katsauksen työllisyydenhoidon ja maahanmuuton tilanteeseen.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Olli Hokkanen, Projektiasiantuntija, puhelin: 040 5088213
olli.hokkanen(a)hel.fi
Matleena Sierla, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36495
matleena.sierla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työmarkkinat Helsingissä - tuoreimmat tilastotiedot
- 2 Vaikuttavuus- ja seurantatutkimus - lyhennelmä
- 3 Katsaus maahanmuuttoasioihin ja tilastoihin Helsingissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto ja työllisyyspolitiikkaa ja hallintosäännön mukaisesti päättää työllisyydenhoitoon ja maahanmuuttoon liittyvistä periaatteista ja seuraa niiden toteutumista.

Katsaus työllisyyteen ja maahanmuuttoon tilastojen valossa

Myönteinen vire Helsingin työmarkkinoilla jatkuu. Syyskuussa 2018 Helsingin työllisyysaste oli 75 prosenttia, mikä oli kolme prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työttömien työnhakijoiden määrä on laskenut tasaista vauhtia kuukausi toisensa perään. Työttömyysaste oli syyskuussa yhdeksän prosenttia, mikä oli 1,4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin. Helsingissä oli 31 200 työtöntä työhä-

kijaa, mikä oli 12 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uusimmat tilastotiedot esitetään liitteessä 1.

Nuorten työttömien määrä kääntyi Helsingissä laskuun vuoden 2015 syksyllä, ja suuntaus jatkui myös seuraavina vuosina. Syyskuuhun 2018 mennessä alle 30-vuotiaiden työttömyys oli laskenut selkeästi. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä aleni puolestaan 13 prosenttia vuoden takaisesta. Heitä oli 10 900 syyskuussa 2018.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kääntyi reippaaseen laskuun vuoden 2017 alkupuolella. Syyskuussa 2018 pitkäaikaistyöttömiä oli 10 700, mikä oli 28 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vaikka pitkäaikaistyöttömien määrä laski vauhdilla, oli pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä silti korkea. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kuitenkin vähentynyt kaikissa ikäryhmissä. Alle 30-vuotiaista työttömistä joka kymmenes oli ollut työttömänä yhtäjaksoisesti yli vuoden syyskuussa 2018. Yli 50-vuotiaista työttömistä taas pitkäaikaistyöttömiin lukeutui yli puolet.

Hyvin pitkään työttömänä olleiden määrä jatkoi tosin kasvuaan. Syyskuussa 2018 yli viisi vuotta työttömänä olleita oli 13 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Tammikuussa 2018 kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä olevien määrä ylitti TE-toimiston tilastoimien pitkäaikaistyöttömien määrän. Työmarkkinatuen kuntaosuus tarkoittaa kuntien maksamaa osuutta työmarkkinatuesta.

Vuoden 2017 lopussa Helsingin 35 850 työttömästä 28 prosenttia puhui äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Vieraskielisiä työttömiä oli 9 800, ja määrä laski 1 000 henkilöllä vuoden takaiseen verrattuna. Vieraskielisistä työttömistä 29 prosenttia oli pitkäaikaistyöttömiä. Neljännes Helsingin alle 30-vuotiaista työttömistä oli vieraskielisiä. Vieraskielisiä alle 30-vuotiaita oli vuoden 2017 lopussa työttömänä 1 600 henkilöä.

Työllisyyspalveluiden toteuma vuonna 2018

Helsingin kaupungin työllisyyspalvelut järjestää ja hankkii monipuolisia palveluja helsinkiläisille työttömille. Helsingin työllisyyspalveluiden tavoitteena on työttömän työllistyminen avoimille työmarkkinoille joko suoraan tai koulutuksen kautta. Kaupunki haluaa olla innovatiivinen kumppani yrityksille, yhdistyksille, järjestöille, TE-hallinnolle sekä muille toimialan toimijoille. Strategisena tavoitteena on olla osaavan työvoiman kaupunki, jossa toimijat edistävät kasvua ja jossa yritykset saavat hyvää työvoimaa.

Vuonna 2018 työllisyyspalveluiden budjetti oli 34 035 000 euroa. Määrärahoja varattiin työllisyyshallintoon, TYP-toimintaan ja -hallintoon,

työllisyydenhoidon Helsinki-lisään, työllisyysavustuksiin, työllisyyshankkeisiin, palkkatukityöllistämiseen, oppisopimuskoulutukseen, tulospurusteiseen valmennukseen, alueelliseen yritys yhteistyöhön sekä kesätyön kokonaisuuteen. Ennusteen mukaan määrärahat käytetään kokonaisuudessaan. Lokakuun 2018 loppuun mennessä varoista oli käytetty noin 80 prosenttia.

Helsingiläisille järjestetään kaupunginkanslian tavoitteen mukaisesti työelämäpalveluita vähintään 3500 henkilölle. Tämä budjetin sitova tavoite toimenpidejaksojen järjestämiseksi oli täyttynyt marraskuussa 2018.

Lokakuuhun 2018 mennessä Työrasti Helsingin sekä SIEPP-hankkeen (Sosiaalisia innovaatioita ja työtä julkisilla hankinnoilla) tulokset olivat ylittäneet hankkeissa asetetut tavoitteet. Samoin nuorten palveluiden asiakasmäärätavoitteet olivat täyttyneet. Tavoitteesta ohjata puolet nuorista työhön tai koulutukseen oli toteutunut hieman yli 80 prosenttia. Aikuisten TYP-palvelun tavoitteesta ohjata 40 prosenttia asiakkaista työhön, koulutukseen tai eläkkeelle palvelun päättymisen jälkeen oli toteutunut noin puolet. Tulospurusteisen valmennuksen 1000 asiakasaloituksen tavoitteesta oli toteutunut 35 prosenttia.

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki ei sisälly työllisyysbudjettiin, ja kuntouttavan työtoiminnan kustannuksista vastaa sosiaali- ja terveystoimiala. Kaupunginkanslian ostopalveluihin varattuja määrärahoja on vuoden 2017 alusta siirretty kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle työttömille tarjottavien palvelujen järjestämiseksi; kasvatuksen ja koulutuksen työllisyydenhoidon toiminnan määräraha vuodelle 2018 oli 1 465 000 euroa. Kuntouttavaan työtoimintaan varattiin noin 3 000 000 euroa.

Helsinki maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta vuonna 2017 noin 63 200 000 euroa. Summa ei ollut käänntynyt laskuun, esimerkiksi edellisvuoden 2016 osalta summa oli noin 60 600 000 euroa. Vaikka työllisyys on parantunut, kustannukset eivät ole käänntyneet laskuun vuonna 2018. 1000 päivän jälkeen työttömyysajan työmarkkinatuki rahoitetaan niin, että kunta maksaa siitä 70 prosenttia ja valtio 30 prosenttia. Työmarkkinatuen kuntaosuuskustannusten kasvu on johtunut siitä, että tähän ylimpään maksuluokkaan on siirtynyt lisää henkilöitä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvua on hillitty kohdentamalla palveluita erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä oleville. Lisätoimenpiteisiin kuuluu pitkäaikaistyöttömille digitaalisia palveluita tarjoava Työrasti-hanke, joka arvioitiin onnistuneeksi kaupunginkanslian työllisyyspalveluiden seuranta- ja vaikuttavuustutkimuksessa. Katsaus työllisyydenhoidon tuloksiin ja seurantaan on liitteenä 2.

Maahanmuuttoasioiden toteuma vuonna 2018

Helsingissä asuvien vieraskielisten määrä jatkoi voimakasta kasvua vuonna 2018. Maahanmuuttajien kotoutumisen tueksi on käynnistetty laaja ohjelma. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto hyväksyi 28.5.2018, § 31 Kaikkien Stadi – Helsingin kaupungin kotouttamisohjelman 2017–2021 periaatteet. Lakisääteisen ohjelman tavoitteet perustuvat Helsingin kaupunkistrategiaan. Kotouttamisohjelman avulla tuetaan maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämistä, osallisuutta sekä vähennetään eriarvoistumista.

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto koordinoi kaupungin kotoutumisasiota ohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Ohjelma sisältää yhteensä 64 toimenpidettä kaikilta kaupungin toimialoilta. Ruotsinkielinen kotoutuminen kulkee valtavirtaperiaatteella läpi ohjelman. Vuonna 2018 toimenpiteet ovat lähteneet käyntiin kaikilla neljällä toimialalla.

Kotouttamisohjelman seuranta tehdään osana kaupunkistrategian toteutumista sekä säännöllisillä tilannekatsauksilla kaupunginhallituksen elinkeinojaostossa. Lisäksi ohjelman seurannan tueksi on asetettu ohjausryhmä. Ohjausryhmä on syventynyt syksyllä ulkomaalaistaustaisten nuorten hyvinvointiin, työllisyyteen ja koulutukseen Helsingissä. Työskentely on sidottu myös kaupunkistrategian nuorten syrjäytymishaasteen ratkaisemisen hankkeeseen.

Ohjelman vaikuttavuutta seurataan mittaristolla, joka perustuu Helsingin ulkomaalaistaustaisten kotoutumisen seurantajärjestelmässä esitettyihin indikaattoriehdotuksiin. Kotouttamistyön poikkihallinnollisen työn tukemiseksi elinkeino-osasto koordinoi maahanmuuton asiantuntijaverkostoa, jonka tehtävänä on tehostaa kaupungin sisäistä tiedonvälitystä, tukea toimialarajat ylittävää kotoutumistyötä sekä toteuttaa ohjelmatyötä. Koska kotouttamisohjelma on uusi, toimenpiteiden onnistumisen arviointi on liian aikaista. Katsaus maahanmuuttoasioihin esitetään liitteessä 3.

Työllisyyden tavoitteet vuodelle 2019

Vuonna 2019 Helsingin työllisyyspalveluiden tavoitteena on entistä tehokkaammin ohjata asiakkaita työhön tai koulutukseen sekä tarjota yrityksille osaavaa työvoimaa. Työttömille järjestetään mahdollisuuksia työelämäpalveluihin niin palkkatukityönä, oppisopimuksena kuin työkokeilunakin sekä kaupungilla että muilla työnantajilla. Kaupunki hankkii edelleen tulosperusteista valmennuspalvelua sekä kilpailuttaa uutena palveluna työpaikoilla tapahtuvan työvalmennuksen. Kaupungilla on valmius pilotoida uudenlaisia yhteisiä palveluja muun muassa allianssimallin avulla, mikäli valtio lainsäädännöllään tämän mahdollistaa.

Mikäli maakuntauudistus toteutuu, pääkaupunkiseudun kaupunkien kasvupalvelukuntayhtymällä, jota suunnitellaan osana kasvupalvelu-uudistusta, on mahdollista tuoda yhteen työllisyydenhoidon ekosysteemin toimijoita.

Palkkatukityön kohderyhmät on valmisteltu Helsingin kaupunkistrategian mukaisiksi. Pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat sekä nuoret huomioidaan läpileikkaavasti kaikissa vuosien 2018-2019 kohderyhmälinjauksissa.

Palkkatukityön toteuttamiseen varataan noin 7300 palkkatukityön kuu-kautta, joiden avulla noin 1000 työtöntä voi työskennellä palkkatuetussa työsuhteessa kahdeksan kuukautta. Kaupunginkanslian toimintasuunnitelman mukaan kahdeksan kuukauden mittaiseen palkkatuetuun työsuhteeseen kaupungilla voidaan määrärahojen puitteissa valita helsinkiläinen, jonka työsuhteeseen on myönnetty työ- ja elinkeinotoimiston palkkatuki, joka ei ole ollut kaupungin palkkatukityössä edeltävän kahden vuoden jaksolla ja joka kuuluu kaupungin työllisyyspalveluiden kohderyhmään.

Työllisyyspalvelut on vienyt työnhaun digitaalista toimintamalliaan eteenpäin ja selvittänyt digitaalisen alustan laajentamista muihin palveluihin.

Helsinki-lisän käyttöä kehitetään vuonna 2019. Tätä kuntalisää uudistetaan siten, että se sopii työsuhteen rahoitusmuotona nykyistä paremmin esimerkiksi oppisopimuskoulutukseen niillä työnantajilla, joilla valtiontukisäännökset eivät estä tuen myöntämistä. Helsinki-lisää myöntämällä kaupunki haluaa tarjota yrityksille osaavaa työvoimaa.

Työllisyyspalvelut käynnistää yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa toimenpidekokonaisuuden, jonka tavoitteena on ohjata osa kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä olevista henkilöistä työkykyselvityksiin. Tavoitteena on selvittää työttömän mahdollisuudet kuntoutukseen ja tarvittaessa eläkkeelle siirtymiseen. Asiakkaat pyritään tavoittamaan yhteistyössä aikuissosiaalityön kanssa, alustavasti on sovittu pilottien käynnistämisestä.

Kun työkyky ei ole esteenä työllistymiselle, tarvitaan useimmiten osaamisen lisäämistä ja tunnistamista. Vuonna 2019 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työllisyydenhoidon tavoitteena on hyödyntää vaikuttavuustietoa yksilöllisistä koulutuspaikoista. Suomi toisena kielenä -opetuksessa keskitytään työelämässä vaadittavaan suomen kielen osaamisen vahvistamiseen. Tavoitteena on myös lisätä palkkatukityöllistettyjen ja työkokeilijoiden ilmoittautumisten määrää lupa- ja korttikoulutuksiin.

10.12.2018

Asia/3

Työllisyyspalveluissa on syksyn 2018 aikana käynnistetty Horeca-alalle verkosto, jonka tavoitteena on toimialan työvoimapulan helpottaminen. Vuodelle 2019 on suunniteltu saman toiminnan käynnistämistä myös muille työvoimapulan toimialoille.

Neuvonnan ja ohjauksen painopisteenä on asiakaspalvelun kehittäminen sekä aikuisten että nuorten palveluissa. Aikuisten palveluissa käynnistetään matalan kynnyksen Työllisyyden palvelutori -pilotti TE-toimiston Pasilan toimipisteessä.

Maahanmuuton tavoitteet vuodelle 2019

Helsinki pyrkii lisäämään työperäisen maahanmuuton osuutta. Maahanmuutossa korostuu osaavan työvoiman houkuttelu, maahantulo- ja kotouttamisohjelmien sujuvoittaminen, Helsinkiin asettautuminen sekä osaavan työvoiman pysyminen Helsingissä. Lisäksi kaupunginkanslian elinkeino-osasto jatkaa kotouttamisohjelman koordinoimista. Vuonna 2019 käynnistetään kotouttamisohjelman toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi osana ohjausryhmän työtä. Asiantuntijaverkostossa keskitytään kotouttamisohjelman toteuttamisen syventämiseen. Lisäksi käynnistetään osaamisen kehittämiskokonaisuus maahanmuuttoasioiden asiantuntijoille ja asiakastyötä tekeville.

Vuonna 2019 kaupunginhallituksen erillismäärärahaa ja järjestöille suunnattavaa työllisyys- ja maahanmuuttoavustusta suunnataan myös kotouttamisohjelman toteuttamiseen ja uusien toimintamallien kehittämiseen. Stadin osaamiskeskuksen laajentamiselle haetaan lisärahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön kansallisesta avustuksesta. Maahanmuuttajille suunnattu International House Helsinki -kokonaisuus jatkuu vuonna 2019.

Kokouksessa asiasta alustaa maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö Ilkka Haahtela.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Olli Hokkanen, Projektiasiantuntija, puhelin: 040 5088213
olli.hokkanen(a)hel.fi
Matleena Sierla, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36495
matleena.sierla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työmarkkinat Helsingissä - tuoreimmat tilastotiedot
- 2 Vaikuttavuus- ja seurantatutkimus - lyhennelmä
- 3 Katsaus maahanmuuttoasioihin ja tilastoihin Helsingissä

10.12.2018

Asia/3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566